

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 42.

Tiende Session.

15de Møde.

Fredagen den 22de Octbr.

(Fortfat.)

Kirke- og Underviisningsministeren

(forts.): Der var bragt en Tilstand frem, der, saa at sige, i hver Session, hvori disse Spørgsmaal kom frem og ingen Afgjørelse kunde faae, var en Kilde til yderligere Bitterhed, idet man fandt, at der var en Lammelse i disse Forhold, som der fra mange Sider blev lagt stor Vægt paa. Det blev fremhævet, at det i den Henseende var af Bigtighed at have en Udvei, en Maade, hvorpaa man kunde naae til en endelig Løsning af disse Forhold. Hvad nu disse Forhold angaaer, da vil den ærede Rigsdagsmand maaskee dog indrømme, at de netop allesammen have fundet deres Løsning. Der er saaledes Loven om Sognebaandets Løsning; Loven om Evangsdaabens Affsaffelse; Bestemmelserne med Hensyn til Benyttelsen af Lærebøger, og desforuden et Par andre Love, som ere komne frem her i Rigsdagen, og som jeg ikke behøver videre at standse ved. Jeg troer, at det vil indrømmes, at der er saa Forhold, med Hensyn til hvilke der tidligere har været ført saa skarpe og bittere Forhandlinger, og som dog ere ordnede saa let, og hvorom Lovforslag ere gaaede saa simpelt og let igjennem Rigsdagen og ogsaa udenfor ere traadte i Live, uden at fremkalde en saa storartet Virkning, som Mange havde troet; der er desuden den gode Side ved denne Ordning af Forholdene, at der ikke derved er opstaaet nogensomhelst fornyet Bitterhed imod Rigsdagen. Jeg tør tværtimod sige, at den Tro derved er styrket, at

Sagen i det Hele kan paa en naturlig Maade gaae frem ad den Vei, som saaledes er paabegyndt. Den ærede Rigsdagsmand vil saaledes see, at jeg paa ingen Maade har været imod at faae Ordningen af kirkelige Anliggender tilveiebragt ad Lovgivningsveien og igjennem Rigsdagen, i de Forhold, hvor der har vilst sig nogen Trang dertil. Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand selv vil have Vanskelighed ved at paavise Nogetsomhelst, med Hensyn til hvilket der fra Rigsdagens Side var bestemt, at det ad Lovgivningsveien skulde ordnes. Samtidig dermed troer jeg, at Enhver, der vil kunne erindre saa langt tilbage i Tiden, vil erkjende, at det upaatvivseligt maatte være blevet betragtet som en af de alleruheldigste Tanker, dersom det var faldet Ministeriet ind at komme frem med en Kirkeforfatningsordning netop samtidig med, — som jeg har tilladt mig at bemærke paa et andet Sted, og som jeg kan gjentage her — at Cultusministeriet blev overtaget af mig, netop et Tidspunkt, hvor en større Bevægelse i vore kirkelige Forhold fandt Sted, end der i lang Tid eller maaskee nogensinde har fundet Sted, hvor en saadan Rystelse fremtraadte deri, som vel kan have sine flette, men ganske vist ogsaa sine overordentlig gode Sider, et Tidspunkt, under hvilket jeg troer, at Ingen kunde falde paa, at det rette Dieblit skulde være kommet til at fremkomme med Forslag til en repræsentativ Ordning af Kirken. Senere blev som sagt nogle af de vigtigste Forhold ordnede, og derved altsaa den Trang, der havde vilst sig i saa Henseende, svagere og svagere. Imidlertid er det ganske naturligt, at man søgte, ogsaa fra andre Sider og med Ministeriets Medvirkning, at komme til Kundskab om, i hvilken